

§ 37

Helsingin kaupungin peruskoulujen kuntakohtaisen opetussuunnitelman tarkistaminen

HEL 2020-006992 T 12 00 01

Päätös

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan suomenkielinen jaosto päätti hyväksyä liitteessä 1 olevat Helsingin kaupungin suomenkielisten peruskoulujen yhteiset opetussuunnitelmaosuudet oppilaan oppimisen ja osaamisen arvioinnista (luku 6).

Koulut liittävät kaupungin yhteiset osuudet oman koulunsa opetussuunnitelmaan ja täydentävät niitä tarvittavin osuuksin.

Opetussuunnitelman uudet osuudet otetaan käyttöön välittömästi.

Käsittely

Vastaehdotus:

Suvi Pulkkinen: Poistetaan päätösesityksestä kappaleesta (1) virkkeen loppu: "ja oppimisen näkyväksi tekemisestä lukuun oppimisympäristöt ja työtavat (luku 4)."

Poistetaan kuntakohtaisen opetussuunnitelman tekstistä kappale 4.2.1. Oppimisen näkyväksi tekeminen kokonaisuudessaan.

Kannattaja: Heikki Valmu

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Poistetaan päätösesityksestä kappaleesta (1) virkkeen loppu: "ja oppimisen näkyväksi tekemisestä lukuun oppimisympäristöt ja työtavat (luku 4)."

Poistetaan kuntakohtaisen opetussuunnitelman tekstistä kappale 4.2.1. Oppimisen näkyväksi tekeminen kokonaisuudessaan.

Jaa-äännet: 1

Elina Das Bhowmik

Ei-äännet: 6

Emma Kari, Eevi Kirjasniemi, Johanna Krabbe, Antti Möller, Suvi Pulkkinen, Heikki Valmu

Tyhjä: 2

Dani Niskanen, Matias Pajula

08.09.2020

Poissa: 0

Äänestyksessä kasvatus- ja koulutuslautakunnan suomenkielinen jaosto hyväksyi Suvi Pulkkisen vastaehdotuksen äänin 6-1. Tyhjää äänesti 2.

Esittelijä

perusopetusjohtaja
Outi Salo

Lisätiedot

Marjo Kyllönen, kehittämisspalvelupäällikkö, puhelin: 310 86208
marjo.kyllonen(a)hel.fi
Taina Tervonen, perusopetuksen aluepäällikkö, puhelin: 310 83013
taina.tervonen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Kuntakohtaiset opetussuunnitelmaosuudet_päätös
- 2 Kuntakohtaiset opetussuunnitelmaosuudet
- 3 Vastausten koonnit

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kasvatus- ja koulutuslautakunta

Päätösehdotus

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan suomenkielinen jaosto päättää hyväksyä liitteessä 1 olevat Helsingin kaupungin suomenkielisten peruskoulujen yhteiset opetussuunnitelmaosuudet oppilaan oppimisen ja osaamisen arvioinnista (luku 6) ja oppimisen näkyväksi tekemisestä lukuun oppimisympäristöt ja työtavat (luku 4).

Koulut liittävät kaupungin yhteiset osuudet oman koulunsa opetussuunnitelmaan ja täydentävät niitä tarvittavin osuuksin.

Opetussuunnitelman uudet osuudet otetaan käyttöön välittömästi.

Esittelijän perustelut

Opetushallitus on antanut määräyksen 10.2.2020 perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden oppilaan oppimisen ja osaamisen arvioinnista. Valtakunnalliset perusteet siirretään paikalliseen opetussuunnitelmaan sellaisenaan noudatettaviksi. Opetushallituksen määräyksessä on lisäksi päätetty paikallisessa opetussuunnitelmassa tarkennettavista osuuksista.

Uudistuksen tavoitteena on yhdenmukaistaa oppilaiden arviointia valtakunnallisesti, lisätä oppilaiden osaamisen arvioinnin yhdenvertaisuutta

ja vähentää osaamisen arvioinnin tulkinnanvaraisuutta. Lisäksi tavoitteena on edistää koulussa tehtävän arvioinnin suunnitelmallisuutta, johdonmukaisuutta ja avoimuutta, lisätä arviointiin oppilaiden osallisuutta sekä koulujen ja kotien yhteistyötä.

Päätösarviointia tullaan selkeyttämään. Opetushallitus laatii vuoden 2020 loppuun mennessä uudet päätösarvioinnin kriteerit arvosanoille 5, 7, 8 ja 9. Päätösarvioinnin ajankohta ja päätösarvosanojen muodostamisen periaatteet määräytyvät jatkossa kansallisesti, minkä tavoitteena on kaventaa kuntien ja koulujen välisiä eroja. Päätösarvioinnin uudet kriteerit otetaan käyttöön lukuvuonna 2021-2022.

Kuntakohtaisen opetussuunnitelman tarkennukset

Helsingin kuntakohtaisessa opetussuunnitelmassa on tarkennettu seuraavia opetussuunnitelman osuuksia:

- arviointikulttuuri Helsingin peruskouluissa
- yhteistyö huoltajien kanssa
- opinnoissa eteneminen
- erityistä tukea saavan oppilaan päätösarviointi
- valinnaisten aineen arviointi päätösarvioinnissa
- sanalliset arviot ja numeroarvosanat todistuksissa
- erityisen tutkinnon suorittaminen

Lisäksi Helsingin kaupungin peruskoulujen kuntakohtaisen opetussuunnitelman oppimisympäristöt ja työtavat -lukua on täydennetty oppimisen näkyväksi tekemistä kuvaavalla alaluvulla.

Eesityksen mukaan Helsingin kaupungin peruskouluissa vuosiluokkien 1–3 todistuksissa käytetään yksinomaan sanallista arviointia ja arviointi kohdistuu oppilaan oppimiseen, edistymiseen sekä yleisiin opiskelu- ja työskentelytaitoihin. Käyttäytymisestä annetaan erillinen sanallinen todistus. Vuosiluokilla 4-7 oppilas saa numerotodistuksen vähintään lukuvuoden päättyessä. Vuosiluokilla 8-9 oppilas saa lukuvuositodistuksen lisäksi vähintään yhden välitodistuksen numeroarviointina. Peruskoulun päättävä oppilas saa päätöstodistuksen. Näiden lisäksi oppilaan huoltajat kutsutaan vähintään kerran lukuvuodessa käytävään oppilasta koskevaan oppimiskeskusteluun. Muista todistuksista ja arvioinneista päätetään erikseen koulun opetussuunnitelmassa. Koulun arviointikäytänteitä määriteltäessä koulu varmistaa sen, että oppilas ja hänen huoltajansa saavat riittävästi palautetta oppilaan edistymisestä ja osaamisesta lukuvuoden aikana.

Perusopetuksen oppimäärä tai sen osa voidaan suorittaa perusopetuslaissa ja -asetuksessa (PoL 38 § ja PoA 23 §) tarkoitetussa erityisessä

tutkinnossa. Opetuksen järjestäjä päättää erityisen tutkinnon ajankohdat ja muodot. Helsingin kaupungin peruskoulujen opetussuunnitelmaesityksen mukaan erityinen tutkinto järjestetään pääsääntöisesti keran vuodessa, kevätlukukauden loppupuolella. Painavista syistä tutkinto voidaan järjestää myös muuna ajankohtana. Huoltaja sopii koulun kanssa etukäteen, millaisiin näyttöihin oppilaan arviointi perustuu.

Kuntakohtaisen opetussuunnitelman lukuun oppimisympäristöt ja työtavat esitetään lisättäväksi oppimisen näkyväksi tekemistä koskeva täydennys. Oppilaan oppimisen kannalta on keskeistä, että oppimisen tavoitteet ja edistyminen tehdään näkyväksi. Portfolio on yksi oppilaan oppimisen työväline, jolla oppilas voi dokumentoida omaa oppimistaan ja edistymistään. Myös huoltajalla on näin mahdollisuus saada tietoa oppilaan osaamisesta, oppimisen tavoitteista ja edistymisestä.

Kuntakohtaiset opetussuunnitelmaosuudet ovat yhteneväiset suomen- ja ruotsinkielisessä perusopetuksessa. Ruotsinkielisen opetussuunnitelman kuntakohtaisen osuuden hyväksyy kasvatus- ja koulutuslautakunnan ruotsinkielinen jaosto.

Kuntakohtaisen opetussuunnitelman laadinta ja osallistaminen

Helsingin peruskoulujen yhteiset kuntakohtaiset osuudet on laadittu noudattaen valtakunnallisia opetussuunnitelman perusteita. Kuntakohtaisen opetussuunnitelman laadinnasta on vastannut työryhmä, jossa on ollut suomen- ja ruotsinkielinen rehtori- ja opettajaedustus sekä Helsingin opettajien ammattiyhdistyksen edustajana yhdistyksen puheenjohtaja. Yhteiset osuudet koskevat suomen- ja ruotsinkielistä perusopetusta. Oppilaan oppimisen ja osaamisen arvioinnin uudistusta ja opetussuunnitelmaosuuksia on käsitelty rehtoritapaamisissa keväällä 2020.

Kuntakohtaisista osuuksista kerättiin palautetta opettajilta, oppilaskunnilta, rehtoreilta ja huoltajilta. Oppilaskuntien vastauksia saatiin 80, opettajavastauksia 485, huoltajilta 1 948 vastausta ja rehtoreilta 27 vastausta. Huoltajakyselyt toteutettiin suomeksi, venäjäksi, somaliksi, arabiaksi ja englanniksi. Ruotsinkieliseen kyselyyn vastasivat ruotsinkielisten peruskoulujen huoltajat. Suurin osa vastaajista piti kuntakohtaisia osuuksia selkeinä. Vastaajien mielestä kuntakohtaisesta tekstistä tulee riittävän selkeästi ilmi se, miten yhtenäistä arviointikulttuuria toteutetaan ja kehitetään koulussa. Opettajien ja rehtoreiden mielestä kuntakohtainen linjaus varmistaa sen, että arvioinnista tiedotetaan riittävästi oppilaille ja huoltajille. Myös suurin osa huoltajista piti tiedottamista riittävänä. Huoltajien vastauksissa toivottiin tiiviimpää vuorovaikutusta kodin ja koulun välille erityisesti siten, että huoltajat saisivat myös ennakoivasti tietoa oppilaan edistymisestä. Oppilaskunnan vastauksis-

sa esitettiin, että arviointikeskusteluja käytäisiin useammin kuin kerran vuodessa, ainakin silloin, jos oppilaalla on vaikeuksia opinnoissaan. Vuosiluokalta siirtymisen ja päättöarvioinnin periaatteiden kuvauksia pidettiin selkeinä.

Oppilaan oppimisen ja osaamisen opetussuunnitelmatekstiä on tarkennettu saatujen vastausten perusteella mm. yksilöllisten oppimäärien arvioinnin ja todistusmerkintöjen osalta. Avovastauksista suurin osa koski arvioinnin toteuttamisen käytännön kysymyksiä. Opettaja-, oppilas-, rehtori- ja huoltajakyselyjen vastauksissa esille nousseet kysymykset otetaan huomioon koulukohtaisen työn ohjauksessa ja täydennyskoulutuksessa. Lisäksi kouluille ja huoltajille laaditaan käytännön esimerkkejä sisältävä arviointikäsikirja. Liitteessä 2 on lyhyt koonti eri ryhmien vastauksista.

Palautteessa kysyttiin myös portfolio-oppimisen merkityksestä ja portfolio-oppimisen käytöstä. Portfolio-oppimisen nähtiin auttavan oppilasta, huoltajaa ja opettajaa näkemään konkreettisesti oppilaan edistymistä. Opiskelun tavoitteet tulevat selkeästi esille, mikä auttaa oppilaan oppimisen ohjauksessa. Oppilas saa suoraa palautetta omasta oppimisprosessistaan. Portfolio-oppimiseen toivottiin toimivia työvälineitä, ohjeita ja koulutusta. Huoltajista (60 %), rehtoreista (67 %) ja oppilaista puolet olivat sitä mieltä, että portfolio-oppimisen tulisi olla pakollista kaikissa kouluissa. Opettajista selkeä enemmistö (67 %) ei pitänyt tarpeellisena linjata portfolio-oppimisen käyttöä pakolliseksi. Kuntakohtaisessa opetussuunnitelmassa portfolio on kuvattu yhtenä oppilaan oppimisen työvälineenä eikä sen käyttö ole pakollista.

Syksyllä 2020 koulut täsmenävät tarvittavin osin koulukohtaista opetussuunnitelmaa kuntakohtaisessa opetussuunnitelmassa annettujen ohjeiden mukaisesti. Opettajille järjestetään myös täydennyskoulutusta oppilaan oppimisen ja osaamisen arvioinnista.

Syksyn 2020 aikana laaditaan kuntakohtaiset sanallisen ja numeroarvioinnin todistuslomakkeet. Todistuslomakkeet tuodaan erikseen kasvatus- ja koulutuslautakunnan suomenkielisen jaoston päätettäväksi.

Esittelijä

perusopetusjohtaja
Outi Salo

Lisätiedot

Marjo Kyllönen, kehittämisspalvelupäällikkö, puhelin: 310 86208
marjo.kyllonen(a)hel.fi
Taina Tervonen, perusopetuksen aluepäällikkö, puhelin: 310 83013
taina.tervonen(a)hel.fi

08.09.2020

Asia/7

Liitteet

1	Kuntakohtaiset opetussuunnitelmaosuudet
2	Vastausten koonnit

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kasvatus- ja koulutuslautakunta